

תוכן עניינים

1. מבוא.....עמ' 2
2. מבוא סוציולוגי פוליטיקה מגדר ועדתיות בישראל... עמ' 4
3. ייצוגי עדתיות בכדורגל ע"פ הסרטים- ניתוח.....עמ' 8
4. 3. ייצוגי הגבריות בכדורגל ע"פ הסרטים-ניתוח.....עמ' 17
5. סיכום.....עמ' 24
6. ביבליוגרפיה.....עמ' 25

מבוא

עבודה זו תעסוק בהיבטים העדתיים והמגדריים כפי שהם באים לידי ביטוי בייצוג הקולנועי של תחום הכדורגל בישראל. ההיבט העדתי שפירושו הוא התפלגות לעדות תוך שמירה על הזהות והמנהגים של העדה. כך במציאות הישראלית מתקיימת תופעה מיוחדת של גלויות חוזרות ע"פ אידיאולוגיה של התרבות הדומיננטית של העולים. המושג מוצא עדתי יוצר הפרדה בין יוצאי אסיה/ תופעת העדתיות מתקיימת גם בתחום הכדורגל. תופעת הכדורגל חרגה מעבר לגבולות המשחק והפכה לעניין תרבותי בעל השפעה מעצבת על היבטים קיומיים שונים של בני האדם אחד ממוקדי השפעה אלה הינה תופעת עיצוב הגבריות. כך הכדורגל הוא המנגנון להצגת ערכי הגבריות

הספורט נתפס לאורך ההיסטוריה כפעילות השמורה לגברים וככזו שמבחינה אותם מנשים. כך דומה שהכדורגל הינו תחום שבו באהל ידי ביטוי חברתי עליונותו הפיזית של הגוף הגברי ושל תכונותיו לעומת הגוף הנשי החלש¹. הספורט ובתוכו הכדורגל אולי יותר מכל מסגרת חברתית אחרת הוא הזירה החברתית החשובה ביותר להבניית ההיררכיה המגדרית בין נשים לבין גברים ולהנצחת אי השוויון ביניהם.

ברצוני לבדוק כיצד היבטים חברתיים אלה של תחום הכדורגל באים לידי ביטוי אם בכלל בקולנוע הישראלי.

ב. פירוט שאלות המחקר:

היבט מגדרי - מהי הגדרת הגבריות בכלל? מהי גבריות נכונה בכדורגל הישראלי? מהי גבריות לא נכונה בכדורגל הישראלי? מה הקשר בין כדורגל לייצור גבריות? מהו היחס הנכון לנשים כחלק מתפיסת הגבריות? מהו היחס הלא נכון לנשים כחלק מתפיסת הגבריות?

היבט עדתי - מהי הגדרת העדתיות? מה הקשר בין כדורגל לעדתיות? האם יש הבדל בין אשכנזים ומזרחים בייצוג הכדורגל בקולנוע הישראלי? כיצד מוצגים שחקנים אשכנזים? כיצד מוצגים שחקנים מזרחים? מה מוצאם של מנהלי הקבוצות? האם הם אשכנזים או מזרחים? איזה משמעות יש לזה? האם קבוצה מסוימת מזוהה עם אשכנזים/מזרחים ואיזה משמעות יש לזה? האם יש הבדלים באופנים שבהם מוצגים הגבריות המזרחית לעומת הגבריות האשכנזית?

ג. שיטת המחקר: ניתוח של סרטים.

בעבודה זו אחקור את הייצוג הקולנועי של הכדורגל הישראלי ואעשה זאת על סמך 3 סרטים שעוסקים בכדורגל וקריאה של ספרים ומאמרים העוסקים בנושא.

הסרטים הם:

ביתר פרובנס (אורי ענבר 2002):

הסרט מדבר על קבוצת כדורגל במדינת ישראל שמגיעה מהפריפריה-מישוב קטן אל גמר גביע המדינה בכדורגל. בנוסף, ההתעסקות באנשים ובקבוצת כדורגל שמגיעים מאזור הפריפריה אל המרכז ותפקיד מנהל הקבוצה אותו מגלם שחקן מזרחי מאוד מתאים לי לנושא מכיוון שהעבודה תתעסק בעדויות.

שושנה חלוץ מרכזי(שי כנות 2014):

הסרט מדבר על עמי שחקן כדורגל קבוצת בני ירושלים - כדורגלן מוכשר ומצטיין. בנוסף, עמי הוא רווק צעיר, סטרייט רודף שמלות אשר נקלע לצרות שבעקבותיהן יצטרך לכנס מסיבת עיתונאים ולבשר לאומה שהוא הומוסקסואל גאה. מה זה אומר על הגבריות שלו? בעבודתי אתעסק בקשר של הגבריות לכדורגל ולכן הסרט מאוד מתאים לי לנושא.

ואז היא הגיעה (רועי פלורנטיין 2017):

הסרט מדבר על דן עורך דין צעיר ואשכנזי שמתחיל לעבוד עם אבא שלו במשרד עורכי דין. דן יש אהבה נורא גדולה לכדורגל והוא כל כך רוצה שהקבוצה שלו תיקח אליפות. בנוסף, דן אמור להתחתן עם בחורה אשכנזייה בשם תמר עד שהוא מכיר את מירב בחורה ירושלמית ממוצא מזרחי אשר גורמת לו לתהות האם באמת הוא רוצה להתחתן עם תמר. אבא של דן מנסה להניע אותו ממירב ויש כאן סיפור שמספר על המתח העדתי מעמדי לכן הסרט מתאים לי לעבודה.